

Ds. J. Schotel (1825-1914)

DE VOORNAAMSTE WETENSCHAP

Leerrede naar aanleiding van 1 Joh. 3 : 2.

VOORZANG: Psalm 34 : 9.

"Veel zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen!" Deze woorden maakten wij zo even tot de onze, en hoezeer zij een wonderspreuk schijnen, evenwel bevatten zij een volkomen waarheid.

Dat zij een wonderspreuk schijnen, blijkt uit de inhoud; er wordt gesproken van een rechtvaardige, en van hem wordt gezegd, dat zijn tegenspoeden vele zijn. Wat een rechtvaardig mens is, weten wij; hij is een, die onschuldig voor de Heere bevonden wordt, die een gerechtigheid bezit, waarin hij voor God kan bestaan, en in alle delen der wet Gods gelijkmatig is.

Zijn er zulke mensen op aarde? Zeker zijn zij er; anders zou de Schrift er niet van spreken.

Maar Salomo zegt toch: "Er is niemand rechtvaardig, die goed doet en niet zondigt"!

Het is ook zo; doch weet, dat er een wettische rechtvaardigheid is. En deze bedoelt Salomo hier. Zulke mensen bestaan op aarde niet; want zij hebben alle gezondigd. Slechts twee personen wijst de Schrift aan, die haar volmaakt hebben gehad, namelijk Adam voor de val en de Heiland in Zijn menselijke natuur. Van de anderen wordt getuigd, Psalm 14 : 3: "Zij zijn allen afgeweken; tezamen zijn zij stinkende geworden; er is niemand die goed doet, ook niet één".

Doch er is ook een Evangelische rechtvaardigheid; zij is die, welke de uitverkorenen wordt toegerekend en die zij door het geloof omhelzen. Zij is de verworven gerechtigheid van de Heere Jezus.

Deze gerechtigheid, hun geschonken en door hen door het geloof aangenomen, is hun zó eigen, alsof zij in eigen persoon alles hadden verricht wat de Heiland in hun plaats voor hen gedaan heeft.

Daardoor worden zij rechtvaardigheid Gods in Hem. Zo zijn zij dan schuldeloos voor God.

Ja, wie zal enige beschuldiging tegen hen kunnen inbrengen, dewijl God zelf hen vrijspreekt? Zo zijn zij schuldeloos in hun personen, doch ook in hun handelingen. Van Elizabeth en Zacharias wordt gezegd, dat deze beide waren rechtvaardig, wandelende in de inzettingen des Heeren onberispelijk. Zo ook zij.

Dit kan trouwens niet anders; want die God rechtvaardigt, die heiligt Hij ook.

Zij worden naar Zijn beeld vernieuwd en dit wordt door hun daden openbaar.

De personen, waar de dichter van spreekt, zijn dus mensen, die in hun staat rechtvaardig en in hun toestand godzalig zijn, derhalve het ware volk van God.

Van hen getuigt de dichter dat vele tegenspoeden de hunne zijn. Wij noemden dit een wonderspreuk!

Dit blijkt zij althans vaak voor ons te zijn en zulks vloeit voort uit onze onkunde in de wijsheid van Gods wegen, die Hij doorgaans met Zijn liefste kinderen houdt. Zij was dan ook de reden waarom de vrienden van Job deze verdachten: hij moest beslist in aan de hand gehouden zonden leven of een huichelaar zijn; want hoe zou hij anders zo rampspoedig kunnen zijn! Ja, naar ons menen zou het de rechtvaardigen altijd

voorspoedig moeten gaan en de goddelozen altijd rampspoedig. Dit was ook het ideaal van Asaf, en dit strookte niet met Gods handelingen, want hij nam waar dat der goddelozen ogen uitpuilden van vet. Zij gingen de inbeelding huns harten verre te boven, terwijl de bestraffingen der rechtvaardigen elke morgen nieuw waren! Dit gaf aanleiding, dat het hart van Asaf opzwol en hij in zijn nieren geprikkeld werd, een onvernunftige weetniet, ja, een groot beest bij de Heere was.

Dit duurde tot hij in Gods heiligdommen inging en door Zijn licht in de geheimen Zijner wegen werd ingeleid. Toen werd Asaf beschaamd voor God.

David zegt: "vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen", en de geschiedenis ligt voor ons, om te bewijzen dat Gods handelingen van de vroegste tijden af nooit anders met Zijn kinderen geweest zijn dan druk en ellende. De ervaring leert ons bij de dag, dat dit nog zo is, terwijl Paulus zegt, dat dit wel zo blijven zal en wij door veel verdrukkingen zullen ingaan in het Koninkrijk Gods.

Evenals de Heiland Zijn Kerk voorspelt:

"In de wereld zult gij verdrukking hebben; doch hebt goede moed; want ik heb de wereld overwonnen".

Vraagt gij mij nu om welke reden de Heere doorgaans met Zijn volk zulke donkere wegen inslaat, dan is mijn antwoord: niet omdat Hij vertoornd op dat volk is. Dit is vaak de gedachte van anderen; doch dit werd in de gevallen van Job en Jozef wel anders openbaar. Neen, de reden, die de Heere daarvoor heeft, is Gods liefde; want „die Hij liefheeft, die kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijk zoon, die Hij aanneemt".

De Heiland zegt: "Die Ik liefheb, bestraf en kastijd Ik; zo weest dan ijverig en bekeert u".

Doch ook de wijsheid Gods wordt in wegen van druk heerlijk tentoongesteld.

Weet, dat 't beste kind van God een natuur omdraagt, die aan de aarde en het aardse zeer vast zit. Hoe kunnen zij nu geheel hun hart de Heere wijden, daar zij door het stof zo ingenomen worden, zo zij al niet door die natuur er onder begraven worden, dewijl de mammon een ontzettende invloed op hen uitoefent. Daarom komt de Heere met rampspoeden en druk, opdat zij zouden zoeken de dingen, die boven zijn en niet die op de aarde zijn.

Een man kwam eens op een gezelschap der vromen en zeide: "ik heb vandaag iets buitengewoons ontmoet, namelijk een teer, nabij God levend man, die het voorspoedig gaat in de wereld"! Vindt ge dit niet iets wonderlijks? Zeker, God kan de weldaden heiligen en dan blijven wij er dicht bij de Heere mee; doch zo dit niet geschiedt, dan wijken wij er mee van God af.

En om dit te voorkomen geeft Hij Zijn liefste kinderen tegenspoed!

Dan, de Heere is zeer gezet op de gemeenschap met Zijn volk; Hij wil, dat zij in alles van Hem zullen afhanger en niet alleen met hun zielsnaden, maar ook met hun lichamelijke tot Hem zullen vluchten.

God heeft een afkeer van al hun hulp zoeken buiten Hem in assurantiën, vaccine, levensverzekeringen, enz., maar wil dat zij al hun begeerten met bidden en smekingen en dankzegging zullen bekend maken aan Hem. En opdat zij nu in deze praktijken zouden leven, acht Zijn wijsheid het nodig hun een sober portie te geven, zodat zij niet vele rijken zijn, maar doorgaans de armen dezer wereld. En waarom?

Ik zei reeds, dat de Heere op hun gemeenschap is gezet; Hij hoort zo gaarne Zijn volk, dat in de banden zit, tot Hem zuchten, opdat Hij Zich in hen zou kunnen verheerlijken en Hij hun Zijne reddende liefde zou tonen. Daarbij ook, dat volk kent zichzelf in zijn onverstand: dat het Gods gaven zowel als anderen zou verkwisten en er zichzelf kwaad mede zou doen.

En nu doet Gods wijsheid met hen gelijk een rijk vader weleer deed met zijn onverstandigen zoon: hij maakte hem stadskind (zoals men zou zeggen) of liet hem onder curatele zetten! Die zoon bleef wel erfgenaam, doch hij kon niet naar verkiezing over zijn erfenis beschikken. Daartoe ontbrak hem het verstand; hij zou heel de erfenis in korte tijd zoek maken; hij kreeg, wat hij behoefde; niets meer. En dit moest hij gedurig opnieuw aanvragen.

Mij dunkt, nadere aanduiding is hier niet nodig.

En daarom alle tegenspoeden zijn de rechtvaardigen nodig. Eindelijk. De Heere wil dat Zijn volk op aarde gast en vreemdelingen zal zijn, opdat zij steeds zullen verlangen met hun woonstede bij de Heere in te wonen. Daarom moeten zij druk, tegenspoeden en teleurstellingen hebben.

Ach, met hun sober deel zitten zij vaak nog verkleefd aan het stof! Hoe zou het dan gaan, zo zij veel hadden? Een zeker rooms prelaat zeide: "Laat God mij Parijs geven; dan gun ik Hem het Paradijs !" Nu, dezelfde natuur hebben ook Gods kinderen; en zij zouden even zo dwaas handelen als die man, doch de Heere komt voor met ellende, opdat zij los zouden worden van al het ondermaanse.

Dit noem ik wijsheid Gods, welke in Zijn drukwegen, die Hij met Zijn volk houdt, bedoeld wordt.

En geen wonder; want het lijden dezès tegenwoordigen tijds is niet te waarden tegen het uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid, dat aan hen zal geopenbaard worden!

Daarvan spreekt de Apostel in onze tekstwoorden, die wij in dit morgenuur hopen te overdenken.

TUSSENZANG : Psalm 16 : 3, 6.

Mijn tekstwoorden vindt ge in 1 Joh. 3 : 2:

"Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is".

De Apostel Johannes, de schrijver van onze brief, had in vers 28 van het vorige hoofdstuk de Christenen, aan wie hij schreef, opgewekt om bij het geloof aan de zuivere leer des Evangelies te volharden, waarop hij hen vermaant tot een heilige wandel (vers 29). In ons teksthoofdstuk gebruikt hij voor zijn vermaning een krachtig argument. Het is de grote weldaad, die zij reeds hier bezaten (vers 1), doch die in de eeuwigheid door hen volmaakt zou genoten worden, zoals hij dit uitdrukt in onze tekst.

Wij wensen u in deze ure te bepalen:

1. bij de tedere aanspraak;
2. bij dat, wat Johannes aan de geliefden toekent; en wel:
 - a. wat zij nu reeds, waren, en
 - b. wat zij in de toekomst zouden zijn.

Wanneer wij de waarheid een weinig hebben toegelicht, hopen wij toepasselijk te eindigen, waartoe de God aller genade ons met Zijn Heilige Geest gelieve te verlichten en de waarheid aan onze harten te heiligen. Dat zij zo!

"Geliefden"! Zó spreekt Johannes de gelovigen aan, welke aanspraak wij een tedere noemden, toe te schrijven aan het karakter van de schrijver. Het is waar, dat Johannes een man was van een zacht temperament, dat heel wat verschilde met dat van Petrus. Hij wordt genoemd de Apostel der liefde. Daardoor zou men zeer licht denken, dat men van zulke zachtzinnige schrijvers ook zulke tedere aanspraken kon verwachten, doch men bedenke ook hier, dat het woord des Geestes gelezen wordt. Wel geloven wij beslist, dat de Heilige Geest het door Hem geheiligd karakter der schrijvers van de Bijbel tot Zijn oogmerk in hun schrijven heeft gebruikt, doch het is niet direct het woord van Johannes; maar Gods Woord! De heilige mannen Gods zijn door de Heilige Geest gedreven; zij zijn in hun schrijven door Hem geïnspireerd, niet slechts ten opzichte van de zaken, die zij schreven, maar ook ten opzichte van de woorden, die zij gebruikten, om de zaken aan te geven.

De Heere noemt hier dus Zijn volk geliefden. En dit zijn zij toch!

Zij worden hier niet genoemd liefhebbenden, in werkdadige zin, als dezulken wier liefde op anderen overging, maar in lijdelijke zin, dus zulken, die geliefd werden. Zij waren dus voorwerpen der liefde!

En indien gij vraagt van wie zij geliefd werden, het antwoord behoeven wij niet ver te zoeken.

Zij waren geliefd door God de Vader met de liefde van welwillen, waarom Hij hen van eeuwigheid tot zaligheid verloor; met de liefde van weldoen in de tijd, waarom Hij hen tot Zijn gemeenschap in Christus riep, gelijk Hij tot Zijn volk zegt: "Omdat Ik u heb liefgehad met een eeuwig liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid", doch ook met de liefde van welbehagen, daar Hij zegt: "Mijn lust is aan hen", want Hij ziet hen niet aan in henzelven, gelijk zij zichzelf bezien, maar de Heere ziet hen altijd aan in Christus, vernieuwd door de Heiligen Geest. Daardoor vertonen zij Zijn beeld, zodat de Vader met welgevallen op Zijn kinderen neerziet en hen in Christus zeer teer bemint.

Zó zijn zij door de Vader geliefd.

Zij waren geliefd door God de Zoon met een liefde van overgave in de Raad des Vredes, waardoor Hij zeer gewillig de Hem door de Vader opgedragen borgtocht ter ere Gods en tot zaligheid Zijns volks aanvaardde met een liefde van zelfverzaking. Paulus noemt dit "Die in de gestalte Gods zijnde, het geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn, maar heeft zichzelf vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts

aangenomen hebbende, en is de mensen gelijk geworden". En: "Hij heeft Zichzelf vernederd"! Doch Hij liefde hen met een liefde van opoffering tot de dood, ja de dood des kruises. Hij stelde, uit liefde voor Zijn volk, Zijn leven voor hen; derhalve waren zij geliefd door de Zoon.

Zij waren geliefd door God de Heilige Geest met een liefde die alle begrip te boven gaat. Uit liefde tot hun behoud komt Hij wonen en tronen in hun harten. Vooraf is Hem daarin geen herberg bereid, als zou Hij daarin Zijn intrek nemen, nadat vooraf de zondaar dat hart zo wat voor Hem had ingericht, bij wijze van een voorbereidend werk van des zondaars zijde, gelijk het zeer velen willen.

Ach, wat zou de dode zondaar voor die hoge God een plaats bereiden! Neen, Hij neemt het vijandig hart des zondaars krachtadig, stormenderhand in; Hij doet daarin Zijn intrede en neemt het voor Zich in bezit, om er niet weer uit te gaan. Hij blijft bij hen. En vraagt mij niet hoe dat hart er uitziet bij de intrek des Geestes, want zo ik daarop antwoordde, zeker zouden velen mij van overdrijving beschuldigen. Waarlijk geen tong kan uitspreken, hoe er zulk een hart uitziet, wanneer de Heilige Geest het tot Zijn woning kiest! Het is een waar voorportaal van de hel, waar zich het onrein gevogelte ophoudt; want tot nog toe is het het kasteel van de duivel: in dat hart komt de Heilige Geest intrek nemen en woning voor Zich maken! Welk een onnagaanbare liefde!

Hij heeft hen lief met een liefde van trouw. Van dat ogenblik af, dat Hij het hart inneemt, vangt Zijn herderleiding aan. Asaf zegt, Psalm 73 :24: "Gij hebt mijn rechterhand gevat; Gij zult mij leiden naar Uw raad!" Doch Hij leeft dat volk ook met een liefde van geduld en lijdzaamheid! Eerbiedig gezegd, dan staan wij verbaasd over het geduld, dat de Heere heeft met dat nog zo vaak onwillig en tegenstrevend volk. o, er behoort wat toe, eer zij wat verstaan van de grote Evangelie les: "Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof en dat niet uit u; het is Gods gave, niet uit de werken, opdat niemand roeme!"

Zij zitten overal tussen, en om hun dat af te leren langs de weg der ontdekking, daarbij ontmoet die trouwe Leidsman de meeste tegenstand van dat volk! Wij bewonderen de liefde des Geestes omtrent dat volk. Doch Hij heeft dat volk ook lief met een liefde van verdraagzaamheid, die zeer nauw verwant is aan de voorgaande; doch in zekere zin onderscheiden. Wij lezen dat Hem smarte werd aangedaan, dat Hem droefheid kan worden aangedaan, enz. Dit is bij manier van spreken, want als God is Hij voor die genoemde hartstochten onvatbaar; zij doen meer zien de zondige bejegening des volks tegenover Hem, wegens hun onverenigd zijn met Zijn leiding. Doch ondanks dit alles verlaat Hij hen niet. Hij kan wel Zijn vertroosting onthouden, maar nimmer scheidt Hij Zich van hen! Ziet dus, hoe dat volk door Gods drieëenigheid wordt geliefd.

Zij zijn ook de geliefden van de Apostelen en van de Kerk geweest. De innerlijke betrekking der Apostelen op dat volk straalt in al hun brieven door, wat trouwens zeer natuurlijk is. En ook die der kerk. Zij zijn met haar één lichaam. Zo min nu de mens zijn eigen ledematen kan haten, maar die teer bemint, zo is het ook hier. Zo schoon wordt dit door Paulus voorgesteld in Efeze 4 : 3-7. Ziedaar de tedere aanspraak des Apostels.

Thans ons tweede punt, namelijk hetgeen dat de Apostel aan deze geliefden toekent, en wel:

a. wat zij nu reeds waren en b. wat zij in de toekomst zouden zijn.

a. Wat zij reeds waren. "Geliefden! nu zijn wij kinderen Gods"! Voorzeker wat groots! Is er op aarde een titel aan te geven, die gelijk staat met die, welke Johannes aan hen toekent: wij zijn nu kinderen Gods? De titels der voornaamste soevereinen, hoe doorluchtig zij ook zijn, worden door deze in de schaduw geplaatst; want die haar bezitten, zijn toch maar een arm en ellendig volk. Andere titels mogen door hun klank waarde hebben voor dit leven, doch bij de dood zinken zij met de drager in de groeve der vertering, doch deze titel: een kind van God te zijn, krijgt eerst bij de dood zijn rechte betekenis. Paulus verbindt heel wat aan het kindschap: "En indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus".

Dit waren zij nu! "Nu zijn zij kinderen Gods". Dit bijwoord van tijd duidt aan, dat zij nu reeds tot die gelukkige staat der genade gekomen waren, die weldra zou verwisseld worden met de staat der heerlijkheid, gelijk hij dit vervolgens zegt en ook in de tekst ligt. Doch het blijft ook een waarheid, wanneer wij dat „nu" als een bepaling van tijd beschouwen, die het grote onderscheid aangeeft van hun staat thans en voorheen! "Nu zijn wij kinderen Gods"! Dit waren zij weleer niet; voor zij in de staat der genade kwamen, waren zij in een aller ongelukkigsten staat, een staat der natuur, een staat des doods, een staat der veroordeeling, kortom, in een diep rampzalige staat, genaamd een staat buiten God en zonder Christus.

Doch er heeft een gelukkige staatsverwisseling bij hen plaats gehad. Zij waren nu kinderen Gods, en dit waren zij geworden door *staatsverwisseling*, niet door besnijdenis, noch door de doop; evenmin door opvoeding en onderwijs. Ook is dit geen erfgoed van vrome ouders. Die ouders mogen de godzaligsten in Gods Kerk zijn geweest, dit kinschap is geen weldaad, die overgaat van vader of moeder op het kind; ziet dit in Ezaü uit Izak; in Absalom uit David; in Manasse uit Hiskia, enz.

Neen, zij erven heel wat anders van hen. Ook hadden zij dit kinschap niet door voorbeeld, tucht of enige mededeling van die ouders. Och, zij mogen hen soms eens vermanen, voor hen bidden, enz., doch iets van geestelijk leven aan hen mededelen kunnen zij niet!

Op de vraag hoe zij kinderen Gods worden, wordt door de Heilige Schrift geantwoord: *a. door de belofte*. Paulus zegt, Gal. 4 : 28: "Maar wij, broeders, zijn kinderen der belofte, als Izak was". De Apostel stelt Izak, dat wonderkind uit Abraham en Sara geboren, voor als beeld der vrije kerk en van ieder levend lidmaat in het bijzonder. En hij zegt, dat zij op gelijke wijze als Izak kinderen waren. Gij weet, dat de Heere aan Abraham de belofte gedaan had, dat hij uit zijn echte vrouw, uit Sara een zoon zou ontvangen, die hem op de gezette tijd zou geboren worden. Doch de onvruchtbaarheid van Sara hield aan; Abraham raakt verstorven en het hield zijn vrouw op te gaan naar de wijze der vrouwen. En er moet uit hen nog een zoon geboren worden. Hoe kan dat geschieden? Naar menselijke berekening nimmer. Beiden zijn verstorven; derhalve is het een afgesneden zaak. En ondanks dat is de zoon Izak op tijd uit hen geboren. Dit moest geschieden, al zou dit ook wonderlijk plaats hebben; want God had Abraham de belofte gedaan en die moest vervuld worden.

Op dit beeld wijst Paulus die van Galatië en zegt: "broeders, wij zijn kinderen der belofte, als Izak was".

En voorwaar, er bestaat tussen zijn en hun kinschap een volkomen overeenstemming, want alles gewaagt hier van de grote wonderen Gods! Abraham en Sara tonen in dit opzicht geheel het beeld van de natuur der kinderen Gods, eer zij kinderen Gods zijn geworden.

Waren beide eerstgenoemden door hun versterving onbekwaam tot voortzetting van hun geslacht, zodat de geboorte van een zoon tot de onmogelijkheden behoorde, niet anders was het gesteld met de natuur der kinderen Gods, eer zij in die gelukkigen staat kwamen. Zij is op geestelijk gebied totaal dood, geheel onvruchtbaar, gans blind, geheel melaats, versteend, vijandig en ongevoelig. De Heere vroegde aan Israëel, te Assyrië in ballingschap: "Hoe zal ik u onder de kinderen zetten?" Deze vraag kan hier ook gedaan worden, want zo wij met die natuur een weinig bekend zijn en daarbij zien de grote verandering, wanneer zij kinderen geworden zijn, dan staan wij verbaasd en bewonderen hier een krachtadig wonderwerk Gods. Hier zijn doden tot het leven teruggekeerd, gestorvenen levend geworden en overledenen die, als Lazarus, reeds riekten, herrezen! Vanwaar dit verschijnsel? Niet uit hun natuur, zij was dood; doch Paulus zegt waaraan Izak zijn aanzijn te danken had en ook daaraan heeft het de nieuwe mens te danken, het is de belofte Gods!

In de Raad des Vredes, waar de Vader en de Zoon als handelende omtrent de zaligheid der uitverkorenen voorgesteld worden, heeft de eerste Persoon belofte gedaan aan de tweede Persoon, onder voorwaarde van voldoening aan het recht Gods; en die belofte hield de levendmaking der uitverkorenen in.

Nu, de Zoon nam des Vaders voorwaarde aan en heeft, als Middelaar, die vervuld; derhalve ging de belofte door; zij moesten levend worden. En zo staan de reeds herrezenen van de geestelijke dood als kinderen Gods voor u, als toonbeelden van Gods trouw in het vervullen Zijner belofte, gelijk Izak.

Nog eens. Op de vraag, hoe zij kinderen Gods worden, wordt door de Schrift geantwoord *b: door geboorte*, gelijk de Apostel spreekt in vers 9 van dit hoofdstuk, wanneer hij haar noemt: een geboorte uit God, derhalve de wedergeboorte, waarvan de Heiland tot Nikodemus sprak. Door deze weldaad worden zij herschapen naar Zijn beeld. Petrus zegt dat zij de Goddelijke natuur deelachtig zijn geworden, alzo dat zij kleine stralen bezitten en ook openbaren van de mededeelbare eigenschappen Gods.

Uit dat edele beginsel ontstaat de heldere kennis, die zij van God en Goddelijke zaken bekomen, de eerbied en het ontzag bij hen voor het Goddelijk Wezen, de zuivere liefde en betrekking op de Heere, dat gezet zijn op Zijn nabijheid, de droefheid over Zijn veraf-zijn, de lust om Hem te gehoorzamen, de haat tegen de zonde en de begeerte om Hem in alles te behagen.

Geen voorwerp is meer hun hoogachting waard dan de Heere. Asaf zegt in Psalm 73 : 25: "Wien heb ik nevens U in de hemel; nevens U lust mij niets op aarde" Hier staan vader en moeder, vrouw en kind, broeder en zuster, ook de beste vrienden geheel op de achtergrond, wanneer er partij moet gekozen worden tussen deze en de Heere! Ja, de liefde tot God, als vrucht der wedergeboorte, is wel van die aard,

dat de wereld, met al wat zij heeft en geeft, in vergelijking met de Heere bij hen geen aankijken meer waard is. De glans is voor hen uit al het stoffelijke verdwenen, doordien zij de Heere kennen en zich verlustigen in de glans Zijner Majesteit en oneindige algoezaamheid. Dit alleen is voor hen wezen, terwijl het andere slechts schijn of schaduw is.

Is het wel wonder dat de blinde wereldling met dat volk de spot drijft? Zij begrijpen er niets van, dat dit volk zich zo afzondert en met de dingen, die voor deze lieden een hemel van zingenot uitmaken, niets ophebben! Trouwens men weet niet wat het zegt God te kennen in het aangezicht van Christus, wat gesmaakt wordt in het vrezen en dienen van Hem uit ware liefde! Het afzonderen van de wereld moge dan toegeschreven worden aan kleingeestigheid, dromerijen of werkheiligheid, wij weten beter, doordien ons Gods Woord van hen zegt, dat zij niet van de wereld zijn; het zijn lieden van een adellijke afkomst: zij zijn uit de hoge geboren en zijn dus kinderen Gods.

Nog eens.

Op de vraag hoe zij kinderen Gods geworden zijn, wordt door de Schrift geantwoord c. door het geloof! Paulus zegt: "Gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus" (Gal. 3 : 26). Vanzelf heeft de Apostel het zaligmakend geloof op het oog; want dat verenigt de ziel met de Heere Jezus, en deze geloofsvereniging veroorzaakt hun kindschap, Joh. 1 : 12: "Zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht (d.i. recht) gegeven kinderen Gods te worden, namelijk, die in Zijn Naam geloven".

Deze vereniging draagt in Gods Woord de zoetste namen en wordt onder de aangenaamste beelden voorgesteld. Zo komt zij onder anderen voor onder het beeld van een huwelijk in Hosea 2 : 18, 19; daar belooft de Heere, dat Hij hen zal ondertrouwen in geloof, enz. Daarom wordt dan ook dat volk Zijn bruid genaamd en vinden zij er hun troost in dat de Heere hun Man is, wanneer zij zeggen: "Mijn Maker is mijn Man; Heere der heerscharen is Zijn Naam!"

Dit geestelijk huwelijk wordt aangegaan tussen twee zeer ongelijke partijen; de Bruidegom is waarlijk een Zoon der edelen, de hoogste onder de hogen, de Zoon des levenden Gods, van gelijke heerlijkheid, grootheid en majesteit als Zijn Vader, ja, God bovenal te prijzen in eeuwigheid. En de bruid? Zij is, wat haar oorsprong en afkomst betreft, een afschuwelijk voorwerp; zij is zwart van gedaante; haar huid is van hoofd tot voeten geheel melaats; daarbij is zij volslagen blind, doof en ongevoelig, geheel zonder schaamte voor God, en toch... vol van verwaandheid. Zij roemt over hare vrijheid en bij elke trede met haar voeten of beweging met haar handen verneemt gij het geraas der ketenen en boeien, waarmee zij gebonden is. Zij is vrolijk, alsof haar geen kwaad zal genaken, en bij de geringste voorvallen zit zij in zak en as. Daarbij nog zit zij onder grote schulden, die door haar, noch door heel haar familie onmogelijk te betalen zijn, zodat zij elk ogenblik daarover in de kerker kan worden gebracht, om er eeuwig in te zuchten.

Met zulk een voorwerp wil die verheven Persoon Zich in een huwelijk begeven. Doch eer dit kon geschieden, moest Hij voor haar de schulden voldoen. Hij deed dit en betaalde alles wat zij schuldig was. Nu kwam Hij om haar hand vragen, doch in plaats van haar genegen voor Zijn Persoon, Zijn schatten en rijkdommen te vinden, stuitte Zijn liefde af op haar onwilligheid. Doch Hij hield bij haar aan totdat Hij eindelijk geheel haar hart wist te veroveren door Zijn kracht. "Hoe is het mogelijk!" zegt gij, en wij zeggen het met u; want dit is een liefde, die alle beschrijving te boven gaat. Dat is zij ook!

Zij is een geheel vrije liefde, dewijl er aan het voorwerp, dat Hij lief, niets aantrekkelijks is dat Zijn liefde tot haar zou opwekken; zij is een remedie tegen de liefde! Evenwel komt dit overeen met Zijn eigen woorden, als Hij zeide: "Ik zal ze vrijwillig liefhebben".

Nu, de Heiland veroverd door Zijn Geest het hart van elk, die Hij wederbaart, en maakt hen van harte gewillig, zodat zij Hem door het geloof hart en hand geven. Zij willigen in met hun volkomen hart en zeggen: "wij zijn des Heeren". En zo heeft de ondertrouw plaats. Hier wordt de bruid het eigendom van de Bruidegom, maar ook de Bruidegom het eigendom der bruid! Hier krijgt zij deel aan Zijn Persoon en aan al Zijn schatten en gaven; door deze geloofsvereniging wordt de bruid zelfs opgevoerd tot de familie des Bruidegoms. Zij worden kinderen Gods genaamd door het geloof, en hierdoor worden zij toegelaten tot de gemeenschap des Vaders; want de Vader kan en wil met zondaren geen gemeenschap hebben, dan alleen in de Zoon, als Middelaar. Buiten Christus bewoont Hij een ontoegankelijk licht, een ongenaakbare plaats voor de zondaar, doch in Christus door het geloof is dit alleen mogelijk, omdat zij Zijn kinderen zijn en in Hem vrije toegang hebben tot deze genade (Rom. 5 : 2).

Eindelijk.

Op de vraag, hoe zij kinderen van God geworden zijn, zegt ons de Schrift door aanneming tot kinderen! Deze spreekwijze komt menigmaal voor in de Schriften des Nieuwen Testaments. Zij schijnt ontleend te zijn aan een oud gebruik zowel bij de Grieken en Romeinen als ook onder de Israëlieten. Het aannemen geschiedde bij eerstgenoemden, wanneer er onder hen kinderloze lieden waren, die een kind begeerden en dan een vreemd kind tot hun eigen kind aannamen, waardoor dan dat kind overging in het huis van hen, die het aannamen, en zich ter gehoorzaamheid onderwierp, doch ook als kind deel kreeg aan al de rechten van dat huis en erfrecht op Zijn nalatenschap.

Dit had plaats bij de Israëlieten. Zo nam Jakob de beide zonen van Jozef, Manasse en Efraïm, tot zijn zonen aan. Zo was Esther door Mordechai als zijn dochter aangenomen. Ook bij de Egyptenaren: zo was Mozes de aangenomen zoon van Thermutis, de dochter van de koning Farati. Aan deze gewoonte, bij Israël en andere volken in zwang, moet de spreekwijze der Schrift zijn ontleend, wanneer zij spreekt van een aanneming tot kinderen, hetwelk dan aan de Vader, de eersten Persoon, wordt toegekend, Die hen tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen.

Door de Vader Zelf tot Zijn kinderen te worden aangenomen: kunt ge u groter eer en schoner weldaad voorstellen? Was het wat groots, dat Mozes een zoon van Farao's dochter werd hoewel hij dit weigerde, omdat dit in strijd kwam met de vreze Gods, die hem bezielde, en een eer, die zelden iemand te beurt viel, en achtte David het niet gering om een zoon van de koning te worden, wat zegt dit echter in vergelijking met de aanneming tot een kind door de allerhoogsten Koning. Deze aanneming geschiedt op de daad des geloofs en de Heilige Geest geeft er getuigenis van in hun harten; want Hij getuigt met onze geest, zegt Paulus in Rom. 8 : 16, dat wij kinderen Gods zijn. Die Geest hadden zij ontvangen; Hij woonde in hun hart. In Gal. 4 : 6 wordt Hij genoemd de Geest der aanneming tot kinderen, door welke zij roepen: "Abba, Vader!" Tot deze onderscheiding nu waren de geliefden, waaraan Johannes zijn brief richtte, door de Vader tevoren (dat is van eeuwigheid) vrijmachtig verordineerd.

Maar ook is deze weldaad bij uitnemendheid schoon, dewijl deze aanneming tot kinderen insluit, dat de Vader, die hen tot Zijn kinderen om Christus wil aanneemt, tegelijk verklaart, dat Hij hun Vader is, dat Hij met Vaderlijke toegenegenheid jegens hen is aangedaan, dat Hij gelijk een vader zich ontfermt over zijn kinderen, hen als Zijn kinderen in Zijn huis opneemt, aan Zijn dis plaatst en hen onthaalt op de heerlijkste gerechten Zijner gemeenschap, hier in de strijdende en weldra in de triumferende kerk. Hij toch geeft hun in Zijn huis en binnen Zijn muren een plaats en een naam beter dan der zonen en der dochteren, die dit slechts in naam, door uitwendigen vorm zijn. Ja, Hij doet hen in al de rechten van een kind overgaan, zodat zij erfgenamen worden van al de bezittingen huns Vaders.

Ziedaar de vraag beantwoord, waarom Johannes hen kinderen Gods noemt; zij waren, volgens de Heilige Schrift, dat door belofte, wedergeboorte, geloof en de genadige aanneming des Vaders.

b. Zagen wij eerst wat zij reeds waren, nu zullen wij bezien wat zij in de toekomst zijn zullen.

De Apostel zegt: "en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen". Johannes zal de kinderen Gods gaan voorstellen wat hen in de toekomst wacht, doch erkent vooraf, dat er nog een sluier is gespreid over datgene, wat zij in de grote eeuwigheid zullen zijn; dat het nog een geheim is, tot welke hoge waardigheid zij dan zullen verheven zijn. Die sluier wil noch kan Johannes wegnemen, eenvoudig omdat het nog niet is geopenbaard; zulks zal eerst ten jongsten dage aan het licht treden. Het past dus de dienaren des Evangeliums het in het duister te laten en de sluier niet nieuwsgierig te willen oplichten, maar eenvoudig te zeggen: "het is nog niet geopenbaard".

De Heere heeft aan de Apostelen zeer veel geopenbaard, vooral ook van de zalige toekomst der gelovigen, zodat het geopenbaarde voldoende is om de harten der godzaligen gaande te maken in begeerte naar hun toekomstig lot en met Job te doen zeggen: "Mijne nieren verlangen zeer in mijnen schoot", of met Paulus: "hebbende begeerte om ontbonden te wezen en met Christus te zijn, want dat is mij verre het beste". En wat het overige betreft, dat nog verborgen is, daaromtrent hebben zij zich verstandig te gedragen, daar het toch eer voor God is een zaak te verbergen, gelijk Salomo zegt, maar ook heilige wijsheid van Johannes, als hij zeide: "het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen".

"Maar wij weten". Zo gaat hij voort, om de kinderen Gods van het heil, dat hen in de toekomst wacht, te verzekeren, en zet, gelijk een wachter op de muren van Sion, de trompet aan de mond, om de burgerij dier heilige stad de nadering van die doorluchtige dag aan te kondigen. Wat wisten hij en de gelovigen? Hoort wat Johannes gaat voorstellen: "wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij hem gelijk zullen wezen,

want wij zullen hem zien gelijk Hij is". Zij wisten dat Christus geopenbaard staat te worden, en dat met die openbaring ook hun openbaring in heerlijkheid in verband staat, welke heerlijkheid ook hun niet onbekend was, gelijk de Apostel haar noemt *a. Hem gelijk te zijn, en b. Hem te zien gelijk Hij is.*

Voorwaar, dit is de voornaamste wetenschap, die iemand bezitten kan; hierbij zinkt elke andere weg.

Er is velerhande wetenschap, en daaronder veel, waarvoor wij om de nuttigheid en onmisbaarheid hoogachting hebben; doch hoe nuttig die ook zijn moge, deze is de voornaamste, aangezien zij gaat over eeuwige dingen, terwijl alle andere wetenschap gaat over tijdelijke. Zij blijft de wetenschappelijke bij, ook in de dood; doch alle andere daalt met de bezitter in het graf. Zij kan niet worden medegedeeld door de ene mens aan de anderen; dat kunnen andere wetenschappen wel. Zij is voor ieder mens onmisbaar; vorst en bedelaar moet haar bezitten, en zo zij bij ben gemist wordt, zal het voor hen allertreurigste gevolgen hebben, terwijl het gemis van andere wetenschappen de mens niet ongelukkig maakt.

't Is dus de voornaamste wetenschap. Johannes zegt, met insluiting van zichzelf: "Wij weten".

Hoe zij aan die wetenschap waren gekomen? Natuurlijk door Goddelijke openbaring. Hij zal geopenbaard worden, en de gelovigen met Hem in heerlijkheid; dan zullen zij de Heiland gelijk wezen en Hem zien gelijk Hij is. Dat is de zaligheid, die in 's mensen hart nimmer is opgekomen; zij is in de Schriften des Oude en Nieuwe Verbonds geopenbaard en door de Heilige Geest aan hun hart geheiligd (Psalm 119 : 130) : "De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende".

De wetenschap, die zij hadden, ging over twee voorname hoofdzaken: a. over de gelijkheid van hen met Christus, en b. over het zien van Hem gelijk Hij is, terwijl beide in verband staan met de openbaring van de Heere Jezus. Johannes zegt in de tekst, dat Hij zal geopenbaard zijn. Ik weet, dat het woord Hij door de vertalers tussen haakjes geplaatst is en dus in de grondtekst niet gevonden wordt, wat dan ook aanleiding heeft gegeven, dat sommigen er niet de Heiland door verstaan, maar de Vader, doch de meest achtenswaardige godgeleerden behouden onze vertaling en zien hierin beslist de Heiland, gelijk ook Paulus zegt in Kol. 3 : 4. Aan Christus wordt dan een openbaring toegekend, welke zal plaats hebben ten jongsten dage, wanneer Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden. En zij mag een openbaring van Zijn persoon heten, want tot heden (op die dag) was Hij na Zijn hemelvaart door niemand meer gezien, buitengewone gevallen als op de weg van Damascus door Paulus en in de rechtszaal door Stefanus uitgezonderd. Hij zat aan de rechterhand der Majesteit Gods in de hemel; de hemelen moesten Hem ontvangen tot die tijd, en zo was Zijn Persoon voor aller lichamelijk oog verborgen. Doch bij Zijn wederkomst zal Hij Zich openbaren voor elks oog, want Hij komt met de wolken en aller oog zal Hem zien, ook die Hem doorstoken hebben. Ja, zij kan een openbaring heten, omdat Hij Zich niet openbaren zal als God in de gestalte van een dienstknecht, achter welke gestalte zich Zijn Godheid zal verborgen houden, maar als de Heere der heerlijkheid, in de heerlijkheid Zijns Vaders, op de wolken des hemels met Zijn vele duizenden van engelen en de engelen Zijner kracht. Die openbaring van Christus zal een majestueuze zijn wegens de heerlijkheid, waarmede zij zal gepaard gaan, zo men let op de Persoon, Die Zich dan openbaart, namelijk God en mens in de volle glorie als Middelaar, Die nu het toppunt bereikt van Zijn Middelaarsheerlijkheid. Hier is de laatste en voornaamste trap Zijner verhoging; op dit punt zien wij de vervulling der beloften des Vaders, aan Hem als Middelaar gedaan! Daar geschiedt de gehele voltrekking van Zijn Middelaarswerk! Nu zal Hij Zijn bruid de Vader gaan voorstellen zonder vlek of rimpel.

Let op de stoet, die Hem omringt; Hij zal komen met een geroep, met de stem des Archangels en met de bazuin Gods. Let ook op de massa stervelingen, die op aarde zullen zijn en Hem zullen zien; op de schrik der goddeloozen, die bij de eersten aanblik zich in de handen zullen wringen en hunne wanhoopskreten zullen doen horen: "bergen, valt op ons en heuvelen, bedekt ons"!

Let ook op het werk, dat Hij doen en te aanschouwen geven zal.

Hij zal de dood verslinden tot overwinning, zodat die dood al de overledenen zal moeten loslaten; deze zullen allen tot het leven wederkeren; het graf zal ze uitwerpen; want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zullen uitgaan.

Hoe majestueus dat wel zijn zal, als de Christusloochenaars en voorts al Zijn vijanden daar bij miljoenen tellen gedwongen zullen worden om Hem eerbiedig hulde te doen, kunt ge u voorstellen. Doch onder deze onoverzienbare volksmassa zal ook de verlore schare zijn; die dan nog leefden, zijn in een punt des tijds veranderd, en die overleden waren, zijn dan opgewekt. Dan zullen deze gesepareerd worden uit die grote menigte; de engelen zullen hen afscheiden en het juiste getal, dat Hem van de Vader gegeven is, zal daar tegenwoordig zijn; niet één van die zal er gemist worden.

En met welk een blik Hij die schare der verlostten zal aanschouwen, laat zich denken! Dat volk, door de Vader verkoren, door Hem Zelf met Zijn bloed en tranen gekocht en door Zijnen Geest toebereid, zal de lust van Zijne Middelaarsogen zijn. Heeft Hij als Middelaar die stond verbeid, deze is nu aangebroken.

Zie ik goed, dan is dit het toppunt der vreugde, die Hem, als Middelaar, door de Vader was voorgesteld, waarom Hij het kruis heeft verdragen en de schande veracht.

Nu neemt voor Hem die volle Middelaarsvreugde een aanvang en duurt tot in eeuwigheid. Hierop heeft de Apostel het oog, wanneer hij zegt: "Wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is".

Aan deze openbaring van Christus verbindt Johannes het heil, dat de geliefden in de toekomst wacht.

Dit noemde hij tweezins. Ten eerste: "wij zullen Hem gelijk zijn". Wij zullen Hem gelijk zijn!

Zo wij niet wisten, dat de schrijver door de Heilige Geest was geïnspireerd, zouden wij bij, een ondoordachte lezing dezer woorden allicht denken, dat hij, bij het schrijven dier heerlijke zaken door een aangename zielsgestalte vervoerd, met deze woorden overdrijft; doch ook dit is het Woord des Geestes, zodat van overdrijving des schrijvers geen sprake kan zijn; want waarlijk, de kinderen Gods zullen de Heere Jezus gelijk zijn!

Doch hier vraagt gij : hoe kunnen zij Hem gelijk zijn? Dit juist is een zaak, die overweging verdient.

Hij is de waarachtige God, eenswezens met de Vader en de Heilige Geest. Vanzelf moet het voor ieder hoorder duidelijk zijn, dat hierin geen gelijkheid, met Hem kan bestaan. Hij zegt: "Ik ben de Heere en niemand meer; buiten Mij is er geen God". En de gelovigen, hoe hoog verheerlijkt in de hemel, kunnen nimmer goden worden! Zij blijven altijd afhankelijke schepselen, die in de eeuwig zaligheid door God onderhouden zullen worden. Dus in die zin niet Hem gelijk.

Dan, de Heere Jezus is ook de Middelaar, die dit ambt zo roemrijk heeft bediend, zo in de staat Zijner vernedering als in de staat Zijner verhoging. Ook daarin zullen zij Hem niet gelijk zijn; dit is evenzo onmogelijk; Hij is en blijft enig als zodanig. Een gelijkheid aan Hem in majesteit, eer en heerlijkheid? Evenmin; Hij is gezeten in de troon Zijns Vaders aan Zijn rechterhand, dat is: als Middelaar verhoogd tot alle macht en heerlijkheid. Dit is Zijn eeuwig loon, Hem door de Vader bij de aanvaarding van dat ambt toegezegd! Dit is Zijn eer en glorie, welke Hij niet deelt met enig schepsel. Paulus vraagt (Hebr. 1 : 13) : "tot wie van de engelen heeft God ooit gezegd: zit aan Mijne rechterhand?" "Ik", zegt Hij, "ben de Heere; dit is Mijn Naam, en Ik geef Mijn eer aan geen ander"! Zie, in dit alles kunnen Gods kinderen, hoe zij ook met Christus verheerlijkt zullen worden, de Heere Jezus nimmer gelijk zijn!

Evenwel zullen zij Hem gelijk zijn ten opzichte van Zijn verheerlijkte menselijke natuur, Zijn ziel en Zijn lichaam. Hoe schittert het beeld Gods in Zijn ziel u tegen! Verstand, wil, macht, genegenheden, allen zijn volmaakt in de ziel van de Heiland. Hierin zullen Gods kinderen Hem gelijk zijn. Zij zullen een heldere kennis bezitten gelijk die van de Heiland, zodat alle nevels van donkerheid en onkunde, die hen hier op aarde zo menigmaal hinderden, zullen zijn weggevaagd. Hier kenden zij ten dele, doch nu het volmaakte gekomen is, is hetgeen ten dele was, te niet gedaan. Zo ook de wil. Ook die kracht der ziel zal volmaakt in hen zijn, gelijk als bij Christus hier op aarde. Ach, wat openbaarde zich bij dat volk nog een stugheid, waarom zij zo nodig de vermaning behoeften (Psalm 32 : 9) : "Wees niet stug gelijk een paard, gelijk een muilezel, hetwelk geen verstand heeft, welks muil men breidelt met toom en gebit"!

Ook alle genegenheden der ziel zullen heilig en het beeld Christi gelijk zijn; hun blijdschap en vreugde zal zonder enige vermenging van droefheid wezen, want God zal alle tranen van hun ogen afwissen. Zij zullen zich eeuwig vermaken en verlustigen in het volle aanschouwen van de drieëenige God, Die Zich op een nu nog ongekende wijze in de hemel aan hen zal openbaren; zich verlustigen in het doen van Zijn wil.

Dit is hun hemellevens, om Hem welbehagelijk te zijn. Zij zullen, voor zover zij er vatbaar voor zijn, de uitlatingen van Gods algenoegzaamheid genieten en verzadigd worden met Zijn beeld, wanneer zij zullen opwaken. Evenals het Hoofd het beeld Gods volkomen bezit, zullen het dan ook de leden volmaakt bezitten, zodat zij, wat hun ziel betreft, Hem volkomen zullen gelijk zijn.

Doch ook wat hun lichamen aangaat, is er een gelijkheid! Die lichamen zullen niet slechts verheerlijkt worden, maar aan Christus' verheerlijkt lichaam gelijkvormig worden. Paulus beschrijft die verandering van de lichamen zoals zij zich ten jongsten dage zullen voordoen, namelijk in wat zij hebben afgelegd en in wat zij hebben aangedaan (1 Cor. 15), zodat alle sterfelijkheid en verderfelijkheid bij hen heeft plaats gemaakt voor onsterfelijkheid en on-verderfelijkheid. Kortom, alle dood heeft voor de kinderen Gods daar opgehouden te bestaan; de dood met zijn veel omvattende gevolgen zal daar niet meer zijn!

Dat deze verandering hunner lichamen in gelijkheid met dat van het verheerlijkte Hoofd niet weinig zal bijdragen tot de volmaakte zaligheid der kinderen Gods, is wel te verstaan; want ach, wat kunnen de folteringen des lichaams, zolang zij op aarde zijn hun in het dienen en in het genieten van God niet hinderlijk zijn. Ja, ik weet wel dat, wanneer zij met hun lichaamskwalen en gebreken, onder de Heere verkeren, die dan niet zo zeer hinderen; doch wat zijn die tijden schaars en die ogenblikken kort; de meeste tijd zijn zij onverenigd met Gods handelingen in deze weg. Het is waar, dat het zo niet zijn moest, doch, helaas, het is nu eenmaal zo! Zij worden dan trouwens ook de wrange vruchten er van gewaar. Doch dan zijn deze dingen voorbij, want daar zal geen inwoner meer zeggen: "ik ben ziek !" Een lichaam gelijk Adam in de staat der rechtheid had, zullen zij hebben, want alle krankheid des lichaams is gevolg van de zonde. Alzo kunnen zij dan de Heere dienen met een ziel, die volmaakt het beeld Gods bezit, in vereniging met een lichaam, dat alle sterfelijkheid heeft afgelegd.

Wat is op aarde dat lichaam de kinderen Gods niet vaak tot last door zijn zondige vadsigheid en loomheid in de dienst des Heeren. Hoe wordt dikwijls Gods Woord thuis gelezen en in de kerk gehoord! Hoe wordt er gebeden! Moet niet dikwijls het lichaam er als toe gedwongen worden? Wat is dit dan somtijds mat, log en loom! Men dient zijn leden te bedwingen en ze als tot dienstbaarheid te brengen. Ik weet wel, dat wanneer de Heilige Geest krachtadig werkt, Hij in Zijn werking is gelijk een forse blazing van de wind in de zeilen, die het logste vaartuig, hoe diep ook geladen, met gemak de wateren doet passeren, doch niet altijd werkt Hij even krachtadig, zodat het kind Gods bij zijn gewone werking al aanstonds de hinderpaal ontmoet, die hem de traagheid zijns logge lichaams veroorzaakt.

Dan echter bestaat dit alles niet meer; is het lichaam gezaaid in zwakheid, het is dan opgewekt in kracht. Het is gelijk aan dat van de Heere Jezus, want dan zal het vlug en vaardig zijn in de verheerlijking van God-drieëenig.

Voorzeker is die heerlijke opstanding des vleses, welke de Apostel aan hun kinschap verbindt, een zaligheid. Hier is vervuld wat de Heere gesproken heeft aangaande het werk der herschepping.

Dit werk, dat noodzakelijk was geworden tot zaligheid voor de uitverkorenen, wegens de zonde, waardoor de eerste schepping als met een zwart floers bedekt geworden was, is dan volmaakt. Het oude kon niet hersteld worden; de Heere wilde wat nieuws scheppen: "En die op de troon zat, zeide: Ziet! ik maak alle dingen nieuw". Dit is dan tot volkomenheid gebracht. Daar zal een schare staan, die niet kan geteld worden. Zij levert het bewijs van verheerlijking van de herscheppenden God; want zij kan en zal met volle blijdschap de wijsheid, de liefde, de genade, de almacht en trouw van Hem in de hemel uitgalmen.

En dat Hij door haar verheerlijkt wordt, daarin bestaat voor haar de zaligheid.

Doch de Apostel gaat voort en toont de kinderen Gods het andere, waarin hun heil in de toekomst zal bestaan, als hij zegt: "want wij zullen Hem zien gelijk Hij is". Wij zullen Hem zien gelijk Hij is! Ziedaar het toppunt van geluk, de uitnemende hoogte, waartoe een kind Gods in de hemel zal verheven worden.

Het zien van God wordt in de Heilige Schrift doorgaans voorgesteld als de zaligheid zelf. De Heiland zegt (Matth. 5 : 8) : "Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien". Paulus zegt ditzelfde, doch in ontkennenden zin: "zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien" (Hebreeën 12 : 14). En dat in het zien van de Heere alleen de zaligheid als hoofdzaak bestaat, blijkt reeds hier uit de begeerte der kinderen Gods om de Heere al meer en duidelijker door het geloof te mogen aanschouwen. Hoe openbaarde dit Mozes, de man Gods, wanneer hij de Heere zo ernstig bad: "toon mij Uw heerlijkheid", welke bede de Heere verhoord heeft. Hoe geeft Paulus dit niet duidelijk te kennen, wanneer hij zegt: "En wij allen met ongedekt aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest".

Dit zien geschiedt hier middellijk door het geloof, in de Evangeliespiegel, doch daar zal dit zien onmiddellijk geschieden; het zal een onmiddellijk aanschouwen zijn, terwijl ook het zien, nu op aarde door het geloof en in de hemel, wat trap en mate betreft, zeer verschillen zal.

Hier kennen zij ten dele en daar zullen zij Hem zien gelijk Hij is.

Dat zien van Hem gelijk Hij is, behoort tot de staat der heerlijkheid. Het is waar, dat de Heiland hier op aarde door het geloof aanschouwd wordt, doch dat is geen zien zoals Hij is, wel wat Zijn Wezen betreft, want zij zullen Hem ten jongste dage niet zien als een vreemde, maar als Een, Dien zij reeds kenden, doch niet in die mate als zij Hem dan zullen zien! Dat zal een volmaakt zien zijn, terwijl het nu alles in beginsel is. Evenwel, alle gelovigen zien Hem nu reeds en hebben Hem door alle tijden heen gezien. De kerk voor de wet zag Hem in de belofte en offerande, onder de wet zag zij Hem in de plechtige schaduwdienst, die haar, als een

zichtbaar Evangelie, de gekruisten en verheerlijkte Christus voorstelde. De kerk der oude bedeling zag Hem in de verkondiging van het belovend Evangelie door de mond van een met rijke gaven gezalfde profetengroep, die haar de Christus predikte als de komende Man van smarten, Die daarna hoog verheven, ja zeer verhoogd zou worden.

Hierdoor zag de kerk Hem, doch niet zo Hij is. Van Johannes de Doper zegt de Heiland, dat hij de grootste profeet was van de oude bedeling. Aldus plaatste de Heere hem boven die allen, omdat Johannes zag wat zij wel verlangden te zien (de Christus in het vlees), doch niet hebben gezien! Ziet hier het verschil tussen hen, en wat verschil tussen hen bestond er dan niet ten opzichte van een zien zoals Hij is!

Nog eens. De herders zagen Hem in de kribbe te Bethlehem. Simeon en Anna de profetes zagen Hem in de tempel. De Oosterse wijzen zagen Hem in een huis met Jozef en Maria. Doch allen zagen Hem als een kind en niet gelijk Hij is. Hij is door de Apostelen, Johannes den Doper en vele kinderen Gods in die tijd gezien, doch slechts in dienstknechtelijken staat; zij zagen Hem niet zoals Hij is! Ook na Zijn opstanding en bij Zijn hemelvaart zagen Zijn discipelen Hem, doch hoe kortzichtig toonden zij te zijn! Dit bleek uit de vraag, of Hij nu, in die tijd, aan Israël het Koninkrijk zou oprichten! Dat is toch geen zien, zoals Hij is! En nog, na al de mededeling der rijke keurgaven des Heiligen Geestes, blijft het zien en kennen ten dele en geen zien gelijk Hij is. Wij zeiden, dat het zien van Hem gelijk Hij is, behoort tot de staat der heerlijkheid.

Johannes zegt eerst: "wij zullen Hem gelijk wezen"; dan zegt hij : "want wij zullen Hem zien gelijk Hij is"! Eerst zullen dus Gods kinderen de Heere Jezus gelijk moeten zijn, d.w.z. in volmaakte staat moeten komen, zullen zij bekwaam zijn om Hem te zien gelijk Hij is. De ziel moet het beeld Gods in alle trappen bezitten, zal zij Hem volkomen zien en kennen. En zulks zal eerst na de opstanding des vlees zijn; want dan zullen zij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid. Het zien van Hem gelijk Hij is, zal geschieden met de ogen des lichaams, wat Zijn verheerlijkte menselijke natuur betreft, die maar alleen daarmee kan gezien worden, terwijl Zijn Goddelijke natuur zal gezien worden met de ogen van het dan volmaakt verlicht verstand.

Dit gelijk zijn der kinderen Gods laat de Apostel vooraf gaan. En zo juist; want door dat gelijk zijn aan de verheerlijkte Middelaar zijn zij in volmaakte staat. En daarom kunnen zij Hem dan ook met lichamelijke ogen zien gelijk Hij is! Dit was in onvolmaakte staat onmogelijk. Het verst gevorderd en teederst levend kind Gods, dat zich ooit in de strijdende kerk bevond, zou dat zien van Hem gelijk Hij is niet kunnen verdragen, omdat hij nog onvolmaakt is. Dit kwam vaak aan het licht, wanneer Hij zich aan de heiligen maar een weinig extraordinair ontdekte. Zo lezen wij in Dan. 10 : 5 van Zijn openbaring aan die zeer gewenste man. Deze verhaalt: "en ik hief mijn ogen op en zag, en ziet er was een man met linnen bekleed, en zijn lendenen waren omgord met goud van Ufaz, en zijn lichaam was gelijk een turkoois, en zijn aangezicht gelijk vurige fakkelen, en zijn armen en zijn voeten gelijk de verf van gepolijst koper. En de stem zijner woorden was gelijk de stem ener menigte". En wat veroorzaakte bij hem dat gezicht? Hij deelt het ons mee in vers 8 en 9: "Ik dan werd alleen overgelaten en zag dit grote gezicht, en er bleef in mij geen kracht overig; en mijn sierlijkheid werd aan mij veranderd in een verderving, zodat ik geen kracht behield. En ik hoorde de stem Zijner woorden; en toen ik de stem Zijner woorden hoorde, zo viel ik in een diepe slaap op mijn aangezicht, met mijn aangezicht ter aarde". Daniël dacht het ergste te zullen ontmoeten; doch die doorluchte Persoon sprak hem toe, zeggende: "vrees niet, Daniël !" En gelijk Daniël ging het Petrus. Hij, in de tegenwoordigheid zijns Meesters, zag Hem voortdurend, doch niet gelijk Hij is. Echter op zekere tijd, toen de Heiland door Zijn wonderen toonde een Gezant van de Vader te zijn, bewees Hij dit weer bij vernieuwing te midden der jongeren: zij zagen Hem als Heer en Meester over de natuurkrachten beschikken. En nauwelijks bespiedt het oog van Petrus door een kleine opening van zijn menselijke natuur de Logos in de persoon zijns Heeren, of hij zegt: "Heere! ga uit van mij! want ik ben een zondig mens"! Petrus zag Hem slechts in de verte gelijk Hij is, doch kon dit niet verdragen, want hij was de Meester toen nog niet gelijk.

En Johannes zelf wist dit bij eigen ervaring. Hij, de lieveling van de Heiland, was om het woord der waarheid en de getuigenis van Jezus Christus op het eiland Patmos gebannen. Op de dag des Heeren in de geest zich bevindende, hoort hij achter zich een grote stem als van een bazuin, zeggende: "Ik ben de Alfa en, de Omega", enz. Die klank deed Johannes zich omkeren en hij zag zeven gouden kandelaren, en in haar midden een verheven persoon, gelijk aan de Zoon des mensen, bekleed met een lang kleed tot de voeten en omgord aan de borsten met een gouden gordel; hoofd en haar waren wit gelijk witte wol, gelijk sneeuw, en de ogen gelijk een vlam vuurs. Zijn voeten waren gelijk blinkend koper en zijn stem als van vele wateren. Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand, terwijl een tweesnijdend scherp zwaard uit Zijn mond ging; en Zijn

aangezicht was gelijk de zon schijnt in haar kracht. Wie Hij was, was voor Johannes geen raadsel. Hij kende zijn Meester; doch zoals hij Hem nu zag, had hij Hem nimmer te voren gezien. Hij wandelde tussen de gouden kandelaars als de verheerlijkte Middelaar en ontplooidde voor het oog des zieners slechts een weinig van wat Hij in volle glans zal vertonen wanneer Hij komen zal om te oordelen.

Doch dit weinige is voldoende, om te doen zien, dat Johannes Hem nog niet gelijk is. Hij zelf deelt ons zijn ontroering mede, vers 17: "Toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten". Meer bewijzen bij te brengen is onnodig!

Duidelijk is het voor elk, dat wij, zullen wij Hem kunnen zien gelijk Hij is, Hem dan eerst gelijk moeten zijn naar ziel en lichaam; anders zullen wij dat gezicht zo min kunnen verdragen als Daniël, Petrus of Johannes!

Doch zij zullen Hem gelijk zijn en daarom Hem kunnen zien gelijk Hij is, zonder verschrikking. Zij, Gods kinderen, zullen Hem dus zien. Hoe? Met lichamelijke ogen, wat Zijn verheerlijkte menselijke natuur betreft, gelijk Hij bij Zijn hemelvaart voor de ogen der discipelen van de Olijfberg werd opgenomen, daar zij het zagen (Hand. 1 : 9). Doch wat Zijn Godheid aangaat, zal Hij alleen door hen gezien kunnen worden met de ogen van hun volmaakt verlicht verstand; want met lichamelijke ogen is God niet te zien en in dat opzicht wordt gezegd: "Niemand heeft ooit God gezien; de Eniggeborene, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard". En wordt er van een zien van God in de Schrift gesproken, dan wordt hier een oneigenlijk, doch geen lichamen zien bedoeld; een Wezen, dat geestelijk, dat een oneindig volmaakte Geest is, Die zegt: "Ben Ik een God van nabij en niet van verre? Zou zich iemand op enige plaats kunnen verbergen, dat Ik hem niet zou zien? Vervul Ik niet de hemel en de aarde?" is onmogelijk met lichamelijke ogen te zien.

Zij zullen God zien op oneindige wijze, met hun zielsogen, door de glanzende stralen, die Zijn deugden zullen verspreiden van al Zijn werken, vooral op het gebied van de werken der genade. Dit doen zij altijd, doch dit wordt door de kinderen Gods nu nog maar in kleine beginselen gezien. Wel wordt er door hen om gesmeekt in de eerste bede: "Uw Naam worde geheiligd", doch nu wordt er nog maar zeer weinig van waargenomen. Dan echter, wanneer zij Hem zullen gelijk zijn, zullen zij zich door dat zien in die stralenglans (dat is in het Wezen Gods) verkwikken en verblijden!

En zo ook zullen zij Hem zien gelijk Hij is.

Nog eens: zij zullen God zien op oneigenlijke wijze door de tekenen Zijner onmiddellijke gunstrijke tegenwoordigheid. Daar zal zich de Heere aan Zijn kinderen zodanig uitlaten, als op aarde niet kon geschieden, omdat zij op aarde er niet tegen bestand waren. Dan echter zijn zij Hem gelijk en hebben zij een verheerlijkt lichaam, bekwaam voor zulke uitlatingen Gods! Dit zegt de dichter in Psalm 16 : 11: "Verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; liefelijkheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk"!

Doch mijn tekst bepaalt zich vooral bij de persoon van Christus; Hem stelt Johannes de kinderen Gods voor als het Voorwerp van aanschouwing.

Zij zullen Hem zien gelijk Hij is. Ja de gelovigen zagen Hem als Middelaar, toen Hij op aarde was, in knechtsgestalte; Zijn discipelen zelfs bij de tweede trap Zijner verhoging, en Paulus zegt: "Nu zien wij Jezus met eer en heerlijkheid gekroond". Doch hoe groot zal het verschil zijn tussen dat zien van Hem op aarde door de discipelen toen, door de gelovigen nu en ten jongsten dage. Wij zagen Hem hier slechts door het geloof, maar dan zullen wij Hem zien zoals Hij werkelijk is!

Dat zien zal dan een genietend zien zijn; Psalm 36 : 10 zegt: "In Uw licht zien (genieten) wij het licht"!

En zou dit niet? Toen Zich de Heiland na Zijn opstanding aan de discipelen openbaarde, werden zij door 't aanschouwen van Zijn Middelaarsheerlijkheid zo overmeesterd, dat zij Hem aanbaden. Zij werden door dat zien als buiten zichzelf, vielen aanbeddend neder aan Zijn voeten, en toch zagen zij Hem nog niet gelijk Hij is! Wat zal het dan ten jongsten dage zijn, dat aanschouwen te kunnen verdragen? Daar zal het heil, de zaligheid der kinderen Gods hare volmaaktheid bereikt hebben; hun ziel, ja geheel de persoon der gelovigen zal zich baden in de zee van de algenoegzaamheid van de Heere Jezus en door Hem in het Wezen Gods! Daar zal de Drieëenige God alle lof en aanbidding ontvangen; doch ook het Lam, dat hen kocht met Zijn bloed uit alle volken, talen, natiën en tongen.

Ziedaar het heil, dat de geliefden, waaraan Johannes schreef, te wachten hadden in de toekomst, welk heil hij in direct verband beschouwde met hun kindschap. Daarom, wij herhalen het, is het zulk een onuitsprekelijke weldaad, wanneer men een kind van God is.

Dezulken hebben grond om met den dichter aan te heffen wat wij vinden in Psalm 17 : 7, 8.

TOEPASSING.

Mij dunkt, dat wij met het oog op onze tekst niet meer behoeven te vragen, wie deelgenoten zijn zullen van het zalige, dat met de ziel en het lichaam genoten zal worden in de hemel.

Die deelgenoten zijn uitsluitend Gods kinderen. Die geen kind Gods is, heeft nog niet de minste grond van hoop op de zalige toekomst. Maar waar onze tekst en geheel het Woord van God onbedriegelijke gronden aangeven, zodat niemand zichzelf behoeft te misleiden aangaande zijn staat voor de eeuwigheid, hoe komt het dan toch, dat er zich zo ontzettend veel mensen zullen bedriegen?

Wij beleven een tijd, waarin men zeer roekeloos te werk gaat met hetgeen als het voornaamste ons dag en nacht moest bezig houden, daar er niets van meer gewicht is dan de belangen onzer onsterfelijke ziel. Het mag onaangenaam voor ons zijn, zo wij in tijdelijke zaken teleurgesteld worden, doch dat is te boven te komen; dat redt zich wel. Maar zich te vergissen voor de eeuwigheid, daarmede staan onze hoogste belangen in verband. Want is onze ziel verloren, daarmede is alles verloren. Daar is dan geen herstellen meer aan. Er is in het graf geen bezinnen meer! En toch zijn er een menigte mensen, die zich daarvan weinig of niets aantrekken. Ik weet dat de mens van nature zo is, dat Gods Woord van hem zegt dat hij ligt te slapen in het opperste van de mast, een zeer gevaarlijke plaats! Maar er komt in onze dagen nog wat bij, wat voor die zorgeloze schepselen van zo hoogst nadelige invloed is. Het zijn de valse leringen, die men hier en daar opdoet, zo men de gewoonte nog heeft om te "kerken". Kwam men onder de waarheid op, dan werden die arme zielen nog gewaarschuwd; dan werd hun de weg nog aangewezen, doch nu worden zij, dewijl zij de waarheid schuwen en veeltijds onder de leugen opgaan, nog in de bloemhoven gejaagd! Deze menigte worden, bij al hun zorgeloosheid, nog oksels onder de armen genaaid en toegeroepen: "vrede, vrede!" schoon er geen vrede is! Hun wordt geleraard, dat zij maar moeten geloven dat de Heiland gekomen en gestorven is voor elk mens, hoofd voor hoofd en dus voor hen persoonlijk ook; dat zij die lieve Jezus maar moeten liefhebben en God dienen; dan bestaat er geen vrees voor de toekomst voor hen. "Goorloofde" vermaken mogen zij bijwonen; want een Christen mag hier vrolijk leven. De godsdienst bestaat heel niet in dat onnodige met gebogen hoofd gaan of met een treurig gelaat lopen! En zo worden die arme schepselen om de tuin geleid door die gezanten van de duivel. Wanneer wij horen, dat onze tekst zegt: "nu zijn wij kinderen Gods", en horen wat aan dat kinschap wordt verbonden, namelijk het heil voor de toekomst, dan is dat heel wat anders.

"Juist", zeggen anderen, "de mens kan zoals hij nu is, niet naar de hemel; hij is wel wedergeboren, toen hij gedoopt werd; toen is hem wel het geloofsvermogen ingestort of medegedeeld, doch dit moet hij nu tot openbaring brengen". Gij begrijpt hoe nu bij die dode leden op de plicht des geloofs wordt aangedrongen. Van de genade des geloofs natuurlijk geen woord; 't is trouwens ook niet noodzakelijk deze aan hen voor te stellen. Dat zou hen maar ziekelijk maken. Neen, die genade des geloofs bezitten zij; hun is dat vermogen eenmaal ingestort en nu hebben zij slechts die gave aan te leggen en zich toe te eigenen wat God in het Evangelie hun heeft beloofd! En werkelijk werpt die prediking een veelzijdige vrucht af. Een groot deel dier hoorders begint flink te geloven, te geloven dat zij kinderen God zijn, dat hunner de beloften zijn en er voor hun toekomst volstrekt geen vrees bestaat. En een ander deel, dat zulke stappen niet durft doen, heeft toch hoop; want zij zijn immers wedergeboren!

En aldus zijn eerstgenoemden Christenen zonder Christus en laatstgenoemden hopende lieden, die hopen hun bij de doop ontvangen genade nog wel eens tot openbaring te zullen brengen!

Aldus wordt de menigte in slaap gewiegd.

Neen, zullen wij gegronde hoop voor de zalige toekomst kunnen hebben, dan moeten wij van dood levend gemaakt worden; dat is de wedergeboorte welke geschiedt door Woord en Geest.

Dan moeten wij bevindelijk van verbondshoofd leren verwisselen; onze gemeenschap met Adam, ons eerste hoofd, moet vernietigd worden en een ware gemeenschap met Christus, als het tweede Hoofd, moet in de plaats komen. Deze gemeenschap is een vrucht der vereniging met Hem door het geloof.

Eindelijk. Zullen wij getroost de eeuwigheid kunnen ingaan, dan zullen wij het bewijs in ons geweten moeten hebben van onze aanneming tot kinderen door het getuigenis des Geestes, waardoor wij tot God roepen: "Abba, Vader!" Zie, iets van deze dingen te kennen, is noodzakelijk tot zaligheid.

En zo gij daarvan niets kent, och, mens, vlei u dan toch niet met een hoop, die u in, het uur des doods toch begeven zal; want dat zou nog ellendiger zijn! Het is rampzalig genoeg om verloren te gaan, doch dat

rampzalige wordt vergroot, indien men zich met de zaligheid heeft geveleid en zich teleurgesteld zal vinden. Want hoe ontzettend zal het zijn, te menen in te zullen gaan en buiten geworpen te worden.

Dit zal met u het geval zijn, dienaar van de zonde! En ook met u, burgerlijk zedelijk mens, evenals met u, trouwe kerkbezoeker! Niet minder ook met u, die de waarheid oppervlakkig kent, toestemt en voor haar strijdt! En ook met u, die zich als een huichelaar onder de vromen schaart. Ja, dit zal met ieder het geval zijn, die hier door wedergeboorte, geloof en aanneming geen kind van God geworden is. Gij allen zijt in een rampzalige staat, en indien dit zo met u blijft, dan is er voor u niet de minste hoop!

Ja, gij zult, wanneer Christus zal geopenbaard zijn, ook openbaar worden; want ook gij zult uit uw graven herrijzen. Wellicht zijt gij een Epicurist, iemand, die met de opstanding de spot drijft. Evenwel, zij zal plaats hebben; want "de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zullen uitgaan". En dan zult ook gij opstaan. Ook gij zult dan het sterfelijke afleggen en onsterfelijk worden; ook gij zult eeuwig leven, maar wat zal dat voor een leven zijn?

Hoort slechts hoe dit wordt voorgesteld in Daniël 12 : 2: "Zij zullen ontwaken, die in het stof der aarde slapen, deze ten eeuwige leven en gene tot versmaadheden en tot eeuwige afgrijzing!"

Het is geen wellevens, want gij zult dan de dood zoeken, doch hij zal van u vlieden! Ook gij zult dan de Heere zien; want aller oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben! Doch gij zult Hem niet zien gelijk Hij is! Dit zien zal het zalig zien der kinderen Gods zijn! Neen, gij zult Hem zien met grote verschrikkingen, zodat gij zult roepen tot de bergen: "valt op ons", en tot de heuvelen: "bedekt ons"!

Daar zult gij, in die morgenstond der opstanding, voor altijd gesepareerd, gescheiden worden van het volk Gods. De engelen zullen de bokken van de schapen afscheiden. Dit zal ook u geschieden, gij zult voor eeuwig gescheiden worden van het erfdeel des Heeren, dat is van Zijn volk, en dus wellicht ook van uw vrouw, die er toebehoren zal, of van uw man of van uw zoon of van uw dochter of van uw ouders...

Wat zal dat vreselijk zijn! Ach, mens! neem het toch ter harte, want het zal zo zijn! Maar, gelukkig, gij zijt nog in het heden der genade; het is wel aan uwe zijde, doch nog niet aan de zijde Gods voor u afgesneden! Gij leeft nog. De Heere wil nog bemoeienis met u maken. Dit blijkt nog heden; want waarom leeft gij nog, waarom is uw lot nog niet beslist?

Om wat oorzaak laat Hij u nog zo welmenend, mededogend waarschuwen? Waarom laat Hij u dit heilrijk Evangelie verkondigen, waardoor Hij u nog door Christus tot Zijn gemeenschap roepen laat?

Daar heeft God wat mee voor! Wellicht zegt gij: "het is zo; doch wat gij hebt voorgesteld van hetgeen er gekend moet worden, och, dat zijn zaken, die de Heere moet geven en de mens zich niet eigen kan maken. Immers geen zondaar kan zich van dood levend maken"? Dit is zeer juist, wat de zaak betreft; waart ge nu ook maar zeer juist in uw oogmerk, waarmede gij dit opmerkt; dan zou het u veel werk voor de Heere verschaffen. Vaak wordt dit opgemerkt met het oogmerk om de lijdelijkheid te voeden. Men is onbekwaam tot bekering; dit zal de Heere moeten doen. En zo maakt men er zich wellicht met een zucht af. Ach, lieve toehoorders! dat gaat niet goed! Maar gij vraagt mij raad en zegt: "wat moet ik dan doen"? Meent gij dit? Dan vraag ik u: gelooft gij, dat gij een onbekeerd mens zijt en dus nog geen grond van hoop hebt op een zalige toekomst? Gelooft gij, dat gij een kind van God moet worden en dat gij dit tot heden nog niet zijt? o, staat, zolang gij alle deugdelijke bewijzen er voor mist, elke opwelling in uw hart tegen, die u wijs wil maken, dat ge toch wel een kind Gods zoudt kunnen zijn. Gelooft mij, dit is een list van de vorst der duisternis of van uw bedrieglijk hart! En beiden leggen het op uw eeuwig verderf toe. Vliedt ook van allen, die uw ziel met loze kalk zoeken te pleisteren, hetzij het leraars zijn of particuliere personen. Och, onze natuur helt er zo naar over om gepleisterd te worden, en zegt tot de zieners: "spreekt tot ons zachte dingen en aanschouwt onze bedriegerijen niet"! Komt getrouw onder de waarheid en zoekt uw verkeer met geoefende vromen; daar wordt gij niet misleid.

Doch vooral: gij moet met uw toestand naar de Heere. De Apostelen zeiden tot Hem: "Heere! tot wien zullen wij gaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens"! Hij belooft u: "Ik zal u onderwijzen en u leren van de weg, die gij gaan zult; Ik zal u raad geven; mijn oog zal op u zijn". Vraag Hem om ontdekkend licht, waarbij gij uzelf grondig leert kennen; doch ook dat Hij Zich aan u bij aanvang moge willen openbaren en ge met uw ellende voor Hem werkzaam mocht worden.

Zie, dit is de koers, waarin het bij u gericht moet. En zo deze bede verhoord wordt, zult ge enigszins verstaan waartoe gij de Heere Jezus zult nodig hebben. Maar mogelijk zegt gij: "ik ben in de waarheid opgevoed en maak steeds van haar gebruik; ik verkeer nimmer met die lieden, die het zalig worden zo licht opnemen, en ik heb al zo menigmaal gebeden, doch.... ik blijf helaas dezelfde, die ik altoos geweest ben"!

Dat kan wel zijn, doch ik raad als een vriend u: blijft in dat alles doorgaan, en mocht ge dit blijven doen tot uw dood (mogelijk wordt ge zeer oud!) en het is er dan nog zo mede gesteld, ja, ondersteld dat gij met dit alles verloren ging, ai zegt mij: wat schade of nadeel zoudt ge er van ondervinden, dat gij de waarheid hebt gezocht, dat gij om bekering hebt gebeden, enz.? Neen, maar zo gij zulks niet deed, zou dit u zeer tot schade zijn. Daarom houdt aan; wie weet wat er nog met u zal gebeuren! Er is zo menig voorbeeld aan te wijzen. Weet dat de Heere goedertieren is allen die Hem aanroepen, die Hem aanroepen in der waarheid! Mocht het u slechts om de Heere en niet om loon op uw arbeid te doen zijn. Dit is het grootste struikelblok, wanneer het loon bij een werkzaam mens in het spel is, en het is een besliste oorzaak waarom de Heere achterwege blijft.

Gij zegt wellicht: zou de Heere mij wel willen verhoren? Een wonder zou het zijn, want ik heb heel wat op mijn kerfstok; mijn schuld is zo groot". Nu, dat kan wel, maar is uw schuld groener dan die van Adam? Hij bedierf het niet alleen voor zichzelf, maar voor heel zijn nakomelingschap, en toch was er voor hem genade. Neen, de schuld kan voor God nooit te groot zijn om te vergeven, want waar de zonden vele zijn, daar is de genade veel meer overvloedig! Wanneer wij haar maar niet bemantelen, maar belijden en laten, dan is het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, toereikende om ons van alle ongerechtigheid te reinigen. Nu, de Heere zegene het gesproken woord aan uw hart!

Er is nog een ander volk onder mijn gehoor. Het is dat volk, dat in onze tekst "kinderen Gods" genaamd wordt, en ofschoon dat volk de schoonste vooruitzichten voor de toekomst geopend worden, zo is het voor ieder van hen niet even helder en klaar, dat zij onder dat volk behoren. Zij kunnen zich dientengevolge ook moeilijk verblijden met dat vooruitzicht. Vandaar dan ook dat bekommerd en beschroomd gemoed, in de Schrift genaamd: "als door onweder voortgedrevenen, ongetroosten", tot wie de beloften kwamen dat de Heere hun stenen gans sierlijk zou leggen en ze op safieren zou grondvesten. Zij verlangen dan ook, dat hun de merktekenen der kinderen Gods van tijd tot tijd mogen worden voorgesteld, opdat zij zich er aan kunnen toetsen. Ik voor mij ben er niet afkerig van om deze aan te geven, mits er goed mee gewerkt wordt. En dan dunkt mij dat ik niet beter kan doen, dan hen te wijzen naar Matth. 5. Daar geeft de Heiland de juiste karaktertrekken aan van het geestelijk leven. Doch het voornaamste bewijs dat men geestelijk leeft, is dat men den Heere niet kan missen, dat men op Zijn tegenwoordigheid gezet is, dat men een ruime toegang vindt tot de troon der genade, dat men er werkzaam naar staat om toch in alles waar voor den Heere te zijn. David bidt in Psalm 19: "laat de redenen mijns monds en de overdenking mijns harten welbehaaglijk zijn voor uw aangezicht"! Wat dunkt u, bekommerden! zijn de karaktertrekken van het leven, voorgesteld in het eerste gedeelte van Mattheus 5, niet in u aanwezig? En de overige bovengenoemde merktekenen der genade, zijn u die wel vreemd? Gij zegt mogelijk: "och, ik zou niet durven ontkennen, dat die dingen bij mij waarheid zijn, maar wanneer ik let op mijn ongelijkvormigheid aan de toestand zoals ik wel behoort te zijn als kind van God en helaas niet ben, dan bekruipt mij de vrees, dat ik mij er deerlijk in vergissen zal: immers een kind gelijkt op en aardt naar zijn vader; en zo moest ik heel wat meer van Gods beeld vertonen. En vandaar de kommer bij mij, of ik waarlijk een kind van God ben! En is dat mis, dan bestaat er voor mij ook geen hoop voor de zalige toekomst.

Het is zo, indien gij geen kind Gods zijt, dan kunt ge ook geen erfdeel verwachten; dat is alleen voor de kinderen. En gij vreest, dat ge niet onder die gelukkige schepselen behoort? Die vrees heeft haar oorsprong in het bewustzijn van uw ongelijkvormigheid aan de Heere, Wiens beeld ge dan wat meer zoudt vertonen, naar ge meent. Doch laat mij u zeggen: dat gij u over deze zaken voor God hebt te verootmoedigen en ze met schaamte voor God hebt te belijden, bewijst niet, dat gij geen kind van God zoudt zijn! Ik zou hier het tegendeel willen beweren. Gij ziet uw gebrek; dit gebrek smart u zeer en gij zaagt niets liever dan dat het tegendeel bij u openbaar werd, nietwaar? Nu levert gij mij het bewijs dat het karakter in Matth. 5 opgegeven als armen van geest, treurigen, enz. bij u waarheid is. Johannes erkent in onze tekst evenzeer het gebrek in de "geliefden", die nu reeds kinderen Gods waren, doch zegt, dat zij eerst met de zalige opstanding des vleses de Heere Jezus gelijk zullen zijn. Zij worden, zij zijn dit derhalve nimmer op aarde naar het lichaam. Dit kan niet, want dat is sterfelijk en verderfelijk, en zal eerst bij de opstanding volmaakt herrijzen. En de ziel, ja, zij bezit hier op aarde wel het beeld Gods, ook wel in volmaaktheid, want het is ondeelbaar, doch het is een volmaaktheid der delen en niet der trappen!

Ook die volmaaktheid zal de ziel bij de opstanding eerst verkrijgen.

Het gebrek in de heiligmaking blijft dus het kind van God bij, zolang hij in de strijdende Kerk is, waarover hij niet Paulus zich heeft te bedroeven, doch in gene dele met vrees behoeft vervuld te zijn, met de vraag of hij wel onder dat gelukkige volk behoort, bij het gebrek dat hij nog in zich bevindt.

"Och ja", zegt gij wellicht, "het kan zo zijn; maar het is bij mij zo naar en treurig, ik mis die troost, waarvan ik anderen hoor spreken!" Laat mij u hierop antwoorden, dat mij die gesteldheid bij u niet verwondert, daar ge met al uw gebrek in u zelven blijft hangen, in plaats van er mede te gaan tot de Bron, waar ge u kunt ontlasten. Zo ge daar vandaan blijft, blijft het bij u naar en treurig. Dan baat het u niets of ge al steunt en klaagt, of ge al zucht en schreit; al schreit ge een zee vol tranen, gij krijgt door die kanalen geen druppel troost. Neen, de troost komt uit de Fontein, waarop de profeet Zacharia u wijst; want de Heilige Schrift zegt: "indien gij niet gelooft, gij zult niet bevestigd worden", en David zegt in Psalm 30:10: "Bij U is de fontein des levens, en in Uw licht zien wij het licht".

En nu zegt ge wel "ja, mocht ik maar buiten mij zelve gedreven worden, om het heil en de troost in de Heere Jezus te zoeken", doch dit blijft bij u bij een wens.

Neen, gij moet er flink werk mee hebben voor God; de zaak moet u aangebonden zijn. Staat er naar!

Met ruimte zet ik er u toe aan, omdat ik tot dezulken spreek, die de karaktertrekken van, Gods kinderen of de kenmerken van genade vertonen! Deze moeten niet onderweg gaan zitten op gronden buiten Christus, neen, zij moeten niet halverwege thuis zijn. Paulus spreekt van een volle verzekering der hoop en Petrus vermaant in zijn tweede brief, hoofdstuk 1 : 10: „daarom, broeders, benaastigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken". En ik ben er zeker van dat, zo het uw behoefte waarlijk is om al de dingen buiten Christus als grond van hoop en troost kwijt te mogen zijn, de Heere ze u wel zal ontnemen, opdat het u ga gelijk de drie discipelen op de Thabor, doch in een andere zin, als er staat aangetekend: "zij zagen niemand dan Jezus alleen"!

Gij zijt kinderen Gods, hoe bekrompen gij ook mocht zijn; en zou de Heere u dan niet verhoren en u de begeerte uws harten geven? "Wat mens is er onder u", aldus vraagt de Heiland, "zo zijn zoon hem zou bidden om brood, die hem een steen zal geven? En zo hij hem om een vis zal bidden, die hem een slang zal geven? Indien dan gij die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven degenen, die ze van Hem bidden"?

Laat echter in dit opzicht dan uw troost zijn, dat gij kinderen Gods zijt, aan welk kinschap de Apostel het, gelijk zijn aan Christus en het zalig zien van Hem zoals Hij is, in de toekomst verbindt. Hij verbindt dat voorrecht niet aan de wisselende toestanden van uw hart, want waar zou dat heen gaan? Ge zijt, soms twintigmaal op een dag, nu een kind van God in uw schatting en dan weer een bastaard! Neen, gij openbaart het leven uit God; want hoe hunkert gij toch naar Zijn zalige gemeenschap. Neen, gij kunt Hem niet missen en dus behoort ook gij tot die geliefden, waarvan Johannes schrijft: "Nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten dat, wanneer Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is". Wij weten dat, zegt de Apostel. Mijn wens is, dat de Heere tot uw blijvende troost en blijdschap ook u door Zijn Woord en Geest die heuglijke wetenschap weldra zal schenken.

Doch gij, die deze voornaamste wetenschap bezit, gij hebt in dit opzicht een dubbele weldaad. Gij hebt door genade het kinschap en ook de wetenschap, dat ge het bezit. Dit laatste hebt gij voor bij de eerstgenoemden. Ik weet wel, dat het aan uw kinschap niets toedoet dat ge dit weet, zo min als het er bij eerstgenoemden iets aan zou afdoen, dat zij het niet weten - het komt er alleen op aan, dat men een kind van God is - doch dit hebt ge met deze wetenschap voor bij hen, dat ge door duivel en ongeloof daaromtrent niet zo geslingerd wordt. En ach, dit kan somtijds bij zulke zielen zeer heftig toegaan. Ik heb daar wel droevige tonelen van bijgewoond, die gij door die wetenschap in zoverre te boven zijt.

In zoverre? Deze vraag wordt mij gedaan van zekere personen. Het zijn zulken, die ons mededelen dat zij kinderen van God geworden zijn en daarvan ook deugdelijk verzekerd, doch dat zij niet in zoverre, maar geheel de slingeren door satan en ongeloof te boven zijn, en beweren, dat zo men aan de slingeren nog onderworpen is, het te bezien staat of men wel een gegronde wetenschap bezit van zijn kinschap; zodat men niet het kinschap van een nog geslingerde in twijfel trekt, maar wel de grond Waaruit die wetenschap vloeit, want, zeggen zij, wie dat eenmaal weet, die blijft het weten...

"Die het eenmaal weet, dat hij een kind Gods is en dus een erfgenaam, blijft het weten" is hun zeggen. Nu, dat zij de wetenschap behouden, dat er wat met hen gebeurd is, wil ik niet ontkennen, doch dat zij daarmee de satan en het ongeloof bezweren kunnen, betwijfel ik zeer. Wanneer ik let op hetgeen de

Apostel verder schrijft, dan dringt hij niet alleen aan op de heiligmaking, maar hij stelt haar vast als vrucht der hoop (vers 3) en besluit (in vers 6) dat hij die zondigt, Hem niet heeft gezien, noch gekend. Ja, in vers 8 zegt hij, dat de zodanige uit de duivel is. Nu weten wij, dat hier van opzettelijk zondigen gesproken wordt, maar wat kan een kind Gods, al maakt hij zich daar niet schuldig aan, toch ver van huis zijn! Wat kan hij niet verachten in de godzaligheid! En dan behoeft de vlam nog niet eens naar buiten uit te slaan. Ach, het kan zo krielen in zijn hart, dat hij moet zeggen: "ongerechte dingen hebben de overhand over mij!" en dan met die nare dingen niet te komen waar hij wezen moet, dat veroordeelt hem! En kan dit anders? De duivel en het ongeloof gebruiken dit als argument, om bij hem het kindschap te bestrijden. In zulk een toestand de pas te voorschijn te halen, haar de duivel en het ongeloof voor te houden en tot beider beschaming te wiggan: "ziedaar mijn deugdelijk bewijs, dat ik een kind van God ben"! dat kunnen wij o zo zoet bespreken met elkander, maar daarmee jagen wij hen niet op de vlucht! En waarom niet? Eenvoudig omdat wij deze vijanden nooit zullen overwinnen door een historische wetenschap; en dit is zij dan toch maar, want wij beleven haar niet. Neen, komt die pas niet uit de dadelijke praktijk te voorschijn, dan is dat geschrift door ouderdom zo geel geworden, dat de handtekening onleesbaar is en er niets mee uitgevoerd kan worden. Gods kinderen moeten godzalig zijn in hun praktisch leven, afgedreven van alle werkheilige gronden, door het geloof Christus tot alles nodig hebben en zo geheel uit en door Hem leven! Daar wordt die wetenschap, die wij eenmaal ontvingen van de Heilige Geest door het Evangelie in ons hart, "dat niet alleen aan anderen, maar ook aan mij vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken zij alleen om de verdiensten van Christus", bevestigd, en daarmee kunnen wij satan en ongeloof staan; daar vlieden zij voor. Maar zo het kind Gods ruim is in zijn leven en niet zo teer godzalig als wel voegzaam is, en dan aan duivel en ongeloof zijn oude bevinding wil voorstellen ten dage des strijds, dan wil zeggen: "ziet, daar is mijn pas"! - geloof mij, zij verscheuren dat stuk in een ogenblik. Gij ziet dus, kind van God! waar het op aankomt, zult gij uw weg getroost bewandelen. Het is: bij de dag een gelovig gebruik te leren maken van de Heere Jezus als Middelaar en uit die grond uw heiligmaking in vreze Gods voort te zetten. Dit is het oogmerk, waartoe gij door de Heere tot die hoge staat van kind Gods zijt verheven. Paulus zegt (Rom. 8 : 29) : "Die Hij tevoren gekend heeft, die heeft Hij ook tevoren verordineerd den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn". Dit gelijkvormig zijn aan het beeld van Christus vangt reeds aan bij de wedergeboorte, wordt voortgezet door de heiligmaking en wordt eindelijk volkomen ten jongsten dage, gelijk dit onze tekst zegt. o, dat ge dan steeds door heel uw doen dit maar mocht bewijzen, namelijk dat gij een ander leven bezit, een leven in de dienst uws Vaders, een leven tot Zijn eer en heerlijkheid, ja, een leven, waarin ge door Hem wordt bekwaam gemaakt om straks deel te kunnen hebben aan die grote heerlijkheid, door mijn tekst voorgesteld! o, kind van God! wat zal het eenmaal zijn, wanneer uw Heiland zelf de donkere kerker u zal ontsluiten en gij, met heel de Kerk der oude en der nieuwe bedeling, volheerlijk zult opstaan. Wat zal dat zijn, wanneer het triumflied zal klinken over de godsakkers: "de dood is verslonden tot overwinning. Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning? De prikkel nu des doods is de zonde; en de kracht der zonde is de wet, maar Gode zij dank Die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus. Hoe heerlijk zult gij dan verschijnen in die jongsten morgenstond!

Mij dunkt, de dichter maalt dit af in de vijfenveertigste Psalm, als zag hij u met de ganse Kerk op het veld der opstanding als Christus bruid, gereed om tot de Vader geleid te worden, waar hij zingt: „des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig; hare kleding is van gouden borduursel; in gestikte klederen zal zij tot de Koning geleid worden", enz. (Psalm 45 : 14-16).

Daar zal uw volle zaligheid aanvangen zonder immer te eindigen. Hoe zal het u dan zijn? Een helder bewustzijn van uw treurige staat van vroeger zal u eeuwig bijblijven, doch niet om u ooit weer te bedroeven – wel neen, dit is alles voorbij - maar om in vergelijking hiermee de gelukkigen staat, die gij dan zijt ingetreden, goed te onderscheiden! Wat zal de driëenige God dan, van u en heel de Kerk de lof en de eer ontvangen. En ook dat zal voor u en haar mede de zaligheid uitmaken, want waar God door ons aan Zijn eer komt (en dat zal volmaakt in de hemel geschieden), daar bekomt de God eer gevende zijn wezenlijk heil! Daar gaat het toch het leven uit God maar om! Dat is hier op aarde, zo het gezond werkzaam mag zijn, reeds het beginsel, hoe gebrekvol het er dan ook toegaat; doch ook dat zal volmaakt zijn in de hemel! En dat niet meer bij afwisseling, gelijk in de strijdende Kerk, neen, maar onafgebroken.

Welk een uitnemend gewicht der eeuwige heerlijkheid zal dat zijn voor die verlore kinderen van Adam! Wat zullen zij de Heere groot maken, en nog te meer, omdat wat zij zullen genieten, alles zal overtreffen wat zij er van gehoord, gelezen en bedacht hebben. Het zal hun gaan gelijk de Koningin van Scheba, die getuigde,

dat haar de helft niet was aangezegd. Trouwens, de prediker zal nog geboren moeten worden die door gaven en welsprekendheid de zaligheid naar haar waarde zal kunnen voorstellen. Neen, dat is onder geen bewoording te brengen! Onze tong is te zwak en onze kennis te arm! De voornaamste kanselredenaar kan met zijne schoonste kennis en uitstekendste gaven er slechts de schaduw van voorstellen en moet ten slotte eindigen, nadat hij een paar uur over de heerlijkheid der zaligheid zal gesproken hebben, met te zeggen: schoon ik veel er van heb laten horen, heb ik er weinig of niets van gezegd. Amen!

NAZANG : Psalm 138 : 4.